



## **(Competentie)Profiel Verpleegkundige Ouderenzorg (VO)**

De verpleegkundige Ouderenzorg (VO) onderscheidt zich van andere wijkverpleegkundigen en verzorgenden door met meer kennis de complexe zorgvragen van de meest kwetsbare oudere cliënt, waaronder mensen met dementie tegemoet te treden.

Hij/zij maakt daarbij gebruik van haar kennis van de normale veroudering en de pathologische veroudering. De VO houdt het overzicht op snel veranderende situaties, onderneemt gepaste activiteiten en past gerichte interventies toe, voor extramuraal verblijvende kwetsbare ouderen in de wijk.

De VO denkt proactief en verleent zorg vanuit het levensloopsperspectief van de cliënt. Het accent van de functie ligt op het snijvlak van de medische-, psychosociale-, psychiatrische en psychogeriatrische complexe verpleegkundige activiteiten waar specifieke kennis en kunde voor nodig is.

### **De kerntaak**

De VO verleent op professioneel verantwoorde wijze wijkverpleegkundige zorg, met als specifiek aandachtsgebied de meest kwetsbare ouderen, waaronder mensen met dementie en somatische chronische ziekten. Zij conformeert zich hierbij aan de regionale afspraken in Zuid Kennemerland ten aanzien van kwetsbare ouderen en werkt op basis van deze afspraken structureel samen met één of meerdere huisartsenpraktijken en geeft samen met de huisarts vorm aan de benodigde zorg zonder verlies van autonomie van een van beide professionals.

### **De CanMEDS competenties**

#### **1 Vakinhoudelijk handelen**

- Hanteert diagnostische en therapeutische vaardigheden ten behoeve van een doeltreffende, doelmatige en patiëntgerichte ouderen zorg in een integraal, multidisciplinair, probleemgericht en cyclisch zorgproces, met inachtneming van de geldende kwaliteitsstandaarden (richtlijnen, protocollen, evidence-based medicine). Aan verpleegkundigen zijn bepaalde diagnostische vaardigheden gedelegeerd.
- Houdt zich op de hoogte van relevante ontwikkelingen in de (medische) ouderen zorg en weet die te vertalen naar de eigen praktijkvoering.
- Heeft een doortastende, proactieve houding bij het voorkomen van (medische) problemen en bij (vroeg)signalering van problemen waarvoor behandeling of begeleiding mogelijk is.
- Heeft aandacht voor behandeling waar mogelijk en tevens voor behoud of herstel van functionaliteit, zelfredzaamheid en ervaren kwaliteit van leven van de oudere kwetsbare patiënt.
- Maakt afwegingen rond kwaliteit en kwantiteit van het leven bespreekbaar en helpt de patiënt en zijn systeem bij een individuele afweging hieromtrent.

## 2 Communicatie

- Bouwt effectieve therapeutische relaties met de meest kwetsbare ouderen en hun systeem op, rekening houdend met de diversiteit in etnische en culturele achtergronden.
- Betracht in de communicatie extra zorgvuldigheid en aandacht, rekening houdend met eventuele verminderde cognitieve, zintuiglijke en communicatieve functies van de meest kwetsbare ouderen.
- Creëert een omgeving, die gekenmerkt wordt door begrip, interesse, empathie, vertrouwen en vertrouwelijkheid.
- Verkrijgt en bespreekt relevante informatie bij de patiënt, diens systeem of bij andere hulpverleners en stelt vast of en in hoeverre de patiënt en/of diens systeem de informatie en het advies heeft begrepen en de reikwijdte daarvan kan overzien.
- Doet op een accurate wijze verslag van het gesprek met de patiënt in het medisch dossier.

## 3 Samenwerking

- Overlegt doelmatig met multidisciplinaire teams over het individueel zorgplan.
- Draagt bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg, zowel in de medische als met andere disciplines waaronder (wijk)verpleegkundigen en verzorgenden, onder andere door het maken van afspraken over toegankelijkheid, zorginhoud, samenwerking en communicatie.
- Werkt intensief samen met de huisartsen (gezamenlijke vaststelling van kwetsbaarheid)
- Werkt samen met de verpleegkundigen en verzorgenden van de thuiszorg (indiceert verpleegkundige zorg en wijst deze toe, geeft aanwijzingen over de wijze van uitvoering van de zorg, monitort de geleverde kwaliteit en evalueert regelmatig de inzet)
- Vervult de 'zorgbrugfunctie' (ziekenhuizen) en draagt zorg voor de overdracht naar intramurale zorgcentra
- Bereidt MDO's voor en werkt deze uit in het individueel zorgbehandelplan
- Vervult de rol van centrale hulpverlener voor de oudere en diens mantelzorgers, ook in verbinding met het sociaal domein
- Onderkent hierbij de grenzen van de professionele rollen en deskundigheid, bij zowel zichzelf als andere professionals.
- Betrekt de patiënt en zijn naasten bij de besluitvorming en integreert expliciet hun mening in de individuele zorgplannen.
- Onderhoudt en vult zonedig zijn/haar netwerk mbt kwetsbare ouderen aan.

## 4 Kennis en wetenschap

- Beoordeelt de informatie van het eigen vakgebied kritisch ten behoeve van de eigen klinische oordeels- en besluitvorming door het doen van aanvullend domeinanalyse, inclusief het vaststellen van kwetsbaarheid
- Ontwikkelt en onderhoudt een persoonlijk bij- en nascholingsplan op het terrein van de zorg voor kwetsbare ouderen.
- Heeft aantoonbare kennis en inzicht in het vakgebied (anatomie, fysiologie, pathologie, geriatrie, gerontologie).
- Is in staat tot het opstellen van een integraal individueel zorgplan.
- Conformeerde zich aan de regionale afspraken maar is in staat tot protocol-overstijgend denken en handelen indien nodig.

## 5 Maatschappelijk handelen

- Heeft een maatschappelijke rol als het gaat om de bevordering van de geestelijke en lichamelijke gezondheid van kwetsbare ouderen in de samenleving.
- Participeert in het versterken van de kwaliteit van leven van ouderen op de verschillende domeinen van zorg, wonen, sociaal en geestelijk welzijn.
- Kent en herkent de determinanten om de gezondheid van oudere kwetsbare patiënten te bevorderen.

## 6 Organisatie

- Werkt effectief en doelmatig samen met de Centrale Organisatie (IET)
- Is in dienst van een VVT (Thuiszorgorganisatie) en werkt passend binnen de financiële kaders
- Werkt idealiter (fysiek) vanuit de organisatie van de huisartsenpraktijk, in ieder geval in de wijk of postcodegebieden van het werkgebied van de huisartsenpraktijken
- Werkt effectief en doelmatig samen met het sociaal domein
- Stemt het zorgaanbod af op de wensen van de patiënt zodanig dat de geboden zorg maximaal doelmatig wordt ingezet.
- Overweegt de inzet van informatietechnologie (ehealth etc.) voor optimale patiëntenzorg, scholing en andere activiteiten.
- Kent de relevante wet- en regelgeving, zowel patiëntgericht als –overstijgend (WMO, ZVW, WLZ).

## 7 Professionaliteit

- Levert hoogstaande zorg op een integere, oprechte en betrokken wijze, met inachtneming van de medische, professionele en juridische verplichtingen.
- Houdt persoonlijke en professionele rollen in evenwicht en gaat binnen het kader van de beroepsethiek bewust om met voorkomende verschillen in normen en waarden.
- Komt tot zelfreflectie, spreekt anderen aan en laat zich door anderen aanspreken op de kwaliteit van de zorg en het persoonlijke handelen daarin en kan zijn gedrag aanpassen aan de ontvangen feedback.
- Gaat effectief om met ethische dilemma's en respecteert de wilsuitingen van de competente patiënt, ook als deze niet in overeenstemming zijn met het medisch advies. Tevens worden de wilsuitingen van een niet-beslisvaardige patiënt verzameld en op passende wijze meegewogen in de besluitvorming, waarbij de mening van de (wettelijk) vertegenwoordiger zwaarwegend is.
- Is zich bewust van financiële kaders en doelmatige inzet van middelen en handelt hiernaar.

## Eindtermen VO

Eindtermen zijn van belang voor de ontwikkeling van de functie van VO.

Een VO moet kennis hebben over/de volgende modules hebben afgerond:

2016 basisprofiel VO	01-01-2018 eindprofiel VO
<b>HBO opleiding Wijkverpleegkundige niveau 5</b>	
<b>Vraag verhelderen, vraag verkennen:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kennis van veelvoorkomende somatische problematiek en de gevolgen voor het functioneren van de oudere</li> <li>- Gebruik van diagnostische meetinstrumenten (screeningslijsten) voor het in kaart brengen van de functionele status van de oudere en zijn systeem (screeningslijsten zoals genoemd in inclusiecriteria)</li> <li>- Opstellen zorgbehandelplan met als uitgangspunt de persoonlijke streefdoelen van de oudere</li> <li>- Specifieke kennis over dementie, delier en depressie</li> <li>- Triageren, vaststellen urgentie van problemen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Specifieke kennis over polyfarmacie</li> <li>- Specifieke kennis over gewichtsverlies en ondervoeding</li> <li>- Specifieke kennis over incontinentie</li> <li>- Specifieke kennis over vallen, sarcopenie en osteoporose</li> <li>- Specifieke kennis over mobiliteitsproblemen</li> <li>- Specifieke kennis over chronisch hartfalen</li> <li>- Specifieke kennis over chronische pijn</li> </ul>

<p><b>Begeleiden en behandelen:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Draaglast en draagkracht van de mantelzorg bij de zorg betrekken</li> <li>- Gebruik maken van bestaande protocollen en richtlijnen</li> <li>- In staat het zorgbehandelplan te beoordelen en zo nodig bij te stellen of wijzigingen te registreren</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Organiseren en coördineren MDO (Multi Disciplinair Overleg) over die patiënt</li> <li>- Specifieke kennis over het systeem van mantelzorg in bredere zin, systeemproblematiek en het gebruik van meetsystemen voor signaleren overbelasting</li> </ul>
<p><b>Ondersteunen:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Van patiënt en mantelzorg</li> <li>- Bevorderen van participatie en empowerment van de oudere en zijn netwerk</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Organiseren en optimaliseren van zorg bij acute geriatrische problematiek</li> </ul>
<p><b>Informereren en adviseren:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Informatie en voorlichting geven over zorg, wonen en welzijn</li> <li>- Voeren van familiegesprekken</li> <li>- Patiënt en zijn systeem informeren over de aard en beloop van zijn ziekte (psycho-educatie)</li> </ul>	
<p><b>Continuïteit bieden en bewaken:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Aansluitende zorg bewaken: dag, avond, nacht</li> <li>- Aanbieden en attenderen op ondersteunende voorzieningen zoals wijkactiviteiten, wijkcentrum</li> <li>- Coördineren heropname in de eerste lijn na ziekenhuisopname of herstelgerichte zorg (samenwerking met transmurale zorgbrug)</li> <li>- Aanbieden en toeleiden naar ondersteunende voorzieningen zoals dagbesteding,- opvang of behandeling en dit coördineren</li> <li>- Indicatie, inzet en monitoren en waar nodig bijstellen van de inzet van thuiszorg</li> </ul>	
	<p><b>Preventie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Opsporen van kwetsbare ouderen / zorgmijdende ouderen</li> <li>- Signaleren van zorg-/behandelbehoeften</li> </ul>
<p><b>Organisatie gebonden taken</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- het accent ligt hierbij op de ondersteuning van de huisartsenpraktijkorganisatie. De uitvoering van taken moet ertoe leiden dat de kwetsbare oudere patiënten de zorg aangeboden krijgen vanuit een</li> </ul>	

goed gefaciliteerde efficiënte omgeving	
<b>Registreren en rapporteren</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- OMAHA</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Implementatie digitaal platform multidisciplinair overleg</li> </ul>
	<b>Kwaliteit bewaken en innoveren</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zorgbeheer (samenwerkingsafspraken)</li> </ul>
<b>Netwerken</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Positioneren in de wijk</li> <li>- Sociale kaart onderhouden</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Afstemmen van werkzaamheden thuiszorg, gemeentelijke instellingen GGD, politie, WMO etc</li> </ul>
<b>Beroep gebonden taken</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- onderhoud van de eigen en de gezamenlijke deskundigheid van de zorg voor kwetsbare ouderen in de eerste lijn</li> <li>- verantwoording van inzet van VO binnen financiële kaders, verantwoording kunnen nemen over inzet uren ten opzichte van declarabele tijd binnen dienstverband VVT</li> <li>- eigen deskundigheid bevorderen om zich te ontwikkelen tot het eindprofiel VO</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ontwikkelen van de functie VO</li> </ul>